

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Akın GÜRLEK tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını talep ederim.

Turan Taşkın ÖZER
İstanbul Milletvekili

Diyarbakır Barosu Kadın Hakları Merkezi tarafından Diyarbakır Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na gerçekleştirilen ziyaret sonrasında kamuoyuyla paylaşılan değerlendirmelerde; kadın mahpusların sağlık hizmetlerine erişim, yeterli ve dengeli beslenme, hijyen malzemelerine ulaşım, mahremiyetin korunması, yayınlara erişim, ayrımcı uygulamalar ve İdare ve Gözlem Kurullarının kararlarına ilişkin son derece ağır iddialar dile getirilmiştir. Bu iddialar arasında özellikle, kadın mahpuslara yönelik üst aramalarında göğüs ve genital bölgeye elle müdahaleyi içerdiği, insan onurunu zedelediği ve mahpuslar tarafından cinsel saldırı niteliğinde değerlendirildiği belirtilen uygulamalar yer almaktadır. Devletin gözetimi ve denetimi altındaki kadınların, beden bütünlüğünü ve insan onurunu hedef aldığı ileri sürülen bu nitelikteki iddialar, bireysel hak ihlali iddiası olmanın ötesinde, ceza infaz sistemine duyulan güveni sarsabilecek ölçüde vahimdir.

Ayrıca özellikle siyasi mahpusların yakınlarının cezaevi ziyaretleri sırasında çıplak aramaya varan nitelikte üst araması dayatıldığı hususu da değerlendirmeler arasındadır.

Bunun yanı sıra kronik hastalığı bulunan mahpusların tedavi ve özel beslenme ihtiyaçlarının karşılanmadığı, koğuşlara yerleştirilen kameraların mahremiyet hakkını ihlal edecek şekilde konumlandırıldığı, sağlık hizmetlerine erişimin geciktiği, hijyen koşullarının yetersiz olduğu ve İdare ve Gözlem Kurullarının objektif olmayan değerlendirmeleri nedeniyle tahliyelerin ertelendiği yönündeki iddialar da kamu vicdanında ciddi endişe yaratmaktadır.

Bu iddiaların hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde açıklığa kavuşturulması, varsa sorumlular hakkında gerekli idari ve adli işlemlerin derhal yürütülmesi hukuk devletinin gereğidir.

Bir hukuk devletinde infazın amacı, cezanın hukuka ve insan haklarına uygun koşullarda yerine getirilmesini sağlamaktır. Bu nedenle ceza infaz kurumlarında yaşandığı ileri sürülen her türlü hak ihlali iddiasının gecikmeksizin ve etkin biçimde araştırılması devletin anayasal ve uluslararası hukuk kaynaklı yükümlülüğüdür.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınızca, Diyarbakır Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu hakkında kamuoyuna yansıyan iddialar hakkında herhangi bir idari inceleme başlatılmış mıdır?

2. Son beş yıl içerisinde söz konusu cezaevi hakkında Bakanlığınıza veya Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne ulaşan şikayet sayısı kaçtır? Bu başvuruların kaç hakkında işlem yapılmıştır?
3. Koğuşlarda bulunan güvenlik kameralarının görüş açısı banyo ve kıyafet değiştirme alanlarını kapsamakta mıdır? Mahpusların mahremiyetini güvence altına almak amacıyla hangi tedbirler uygulanmaktadır?
4. Mahpusların mahrem bölgelerine elle müdahaleyi içeren aramalara ilişkin Bakanlığınızın denetim mekanizması bulunmakta mıdır? Konu ile ilgili herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır? Başlatıldı ise sonucu nedir?
5. Özellikle siyasi mahpusların yakınlarına yönelik çıplak arama ile ilgili herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır? Başlatıldı ise sonucu nedir?
6. Son beş yıl içerisinde söz konusu cezaevinde görev yapan infaz koruma memurları hakkında kötü muamele, işkence, onur kırıcı muamele veya usulsüz arama iddiaları nedeniyle kaç idari ve adli soruşturma açılmıştır? Bu soruşturmanın sonuçları nelerdir?
7. Cezaevinde kronik hastalığı bulunan mahpuslara hastalıklarına uygun diyet ve beslenme programı uygulanmakta mıdır?
8. Son beş yıl içerisinde kaç mahpus sağlık nedeniyle özel beslenme talebinde bulunmuştur? Kaç mahpusun talebi kabul edilmiştir?
9. Cezaevinde son beş yıl içerisinde gıda kaynaklı zehirlenme iddiasıyla kaç vaka kayıt altına alınmıştır? Bu iddialar hakkında hangi incelemeler yapılmıştır?
10. Mahpusların revir ve hastane sevk talepleri ortalama kaç gün içerisinde karşılanmaktadır?
11. Mahpusların görüntülü sağlık muayenesine zorlandığı iddiaları doğru mudur? Hastaların mahremiyetini ve hekim-hasta gizliliğini güvence altına almak amacıyla hangi uygulamalar yürürlüktedir?
12. Cezaevi psikologları tarafından mahpuslara siyasi görüşleri veya düşünceleriyle ilgili sorular yöneltildiği iddiaları hakkında Bakanlığınızın bilgisi bulunmakta mıdır? Bu konuda herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?
13. Cezaevinde televizyon kanalları, gazete ve dergilere erişimin hangi objektif kriterlere göre belirlendiği denetlenmekte midir? Talep edilen yayınların reddedilme gerekçeleri nelerdir?
14. Koğuşlarda bulunan musluk, kapı, pencere ve benzeri demirbaşların bakım ve onarım giderlerinin mahpuslardan tahsil edildiği iddiaları doğru mudur? Doğru ise bunun hukuki dayanağı nedir?
15. Son beş yıl içerisinde söz konusu cezaevinde İdare ve Gözlem Kurulu tarafından koşullu salıverilmesi ertelenen mahpus sayısı kaçtır? Bu kararların gerekçeleri arasında ayrı ayrı belirtilmek üzere kaç dosyada "iyi hal", "pişmanlık" veya "örgütsel tutum" değerlendirmeleri esas alınmıştır?
16. İdare ve Gözlem Kurullarının farklı cezaevlerinde birbirinden farklı uygulamalar geliştirmesini önlemek amacıyla Bakanlığınızın yürüttüğü bir çalışma var mıdır?